

* Een jong en bedrijvig buurtschap in een driehoek van eigenwijze lintjes

Veldhuizen

> Ontstaansgeschiedenis

De naam Veldhuizen verwijst naar de landschappelijke ligging in het veld: de planmatig ontgonnen heidegronden ten zuiden van de grote uitloper van de Veluwe en ten noorden van het beekdal van de Loenensche beek. Oorspronkelijk stond het zuidelijke deel te boek als het nieuwe Veldhuizen en het gebied ten noordwesten van de Hoofdweg als het oude Veldhuizen.

Het gaat hier om een relatief jong buurtschap uit de tweede helft van de negentiende eeuw. Oorspronkelijk bestond het uit een aantal kleine boerderijen aan de Voorsterweg, die parallel aan de zuidelijk gelegen Loenensche beek liep. Met de aanleg van het Apeldoorns Kanaal kwam er een nieuwe verbindingsweg naar de noordelijker gelegen Loenensche brug. Er ontstond een driehoek tussen beide wegen en het Apeldoorns Kanaal.

Het dorp groeide vooral door de omliggende papier- en kartonindustrie en de melkfabriek bij de Klabanusbrug. Vanuit deze bedrijvigheid is het buurtschap steeds verder verdicht met kleine woon- en bedrijfskavels.

bron D. Noteboom

> De oude melkfabriek is sinds de bouw ervan het baken van Veldhuizen.

> Veldhuizen rond 1900: een nog vrijwel onbebouwde driehoek naast het net gegraven Apeldoorns Kanaal.

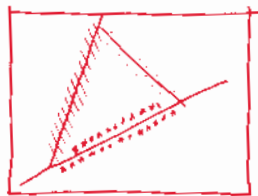
> Veldhuizen nu: dezelfde driehoek maar nu vrijwel volledig bebouwd.

> Ruimtelijke ingrediënten

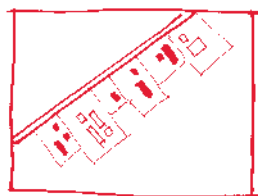
Drie linten met een eigen identiteit

Veldhuizen bestaat tegenwoordig uit drie wegen met lintbebouwing. Samen vormen ze een driehoek. De manier van bebouwen en de inrichting van de openbare ruimte is voor elke weg anders. Hierdoor zijn de verschillen in de ontstaansgeschiedenis nog afleesbaar en is het beeld van het buurtschap gevarieerd.

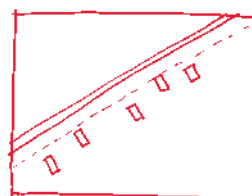
Het oudste lint, de Voorsterweg, is ontstaan als onverhard veldpad aan de noordzijde van het beekdal van de Loenensche beek. Pas rond 1870 kwamen hier de eerste boerderijen. Later is het lint steeds meer bebouwd geraakt, deels met grote bedrijfskavels en deels met grote woonkavels. Het vele opgaande groen op de kavels en de ver terugliggende rooilijn zorgen ervoor dat op bepaalde plekken helemaal geen woningen te zien zijn.

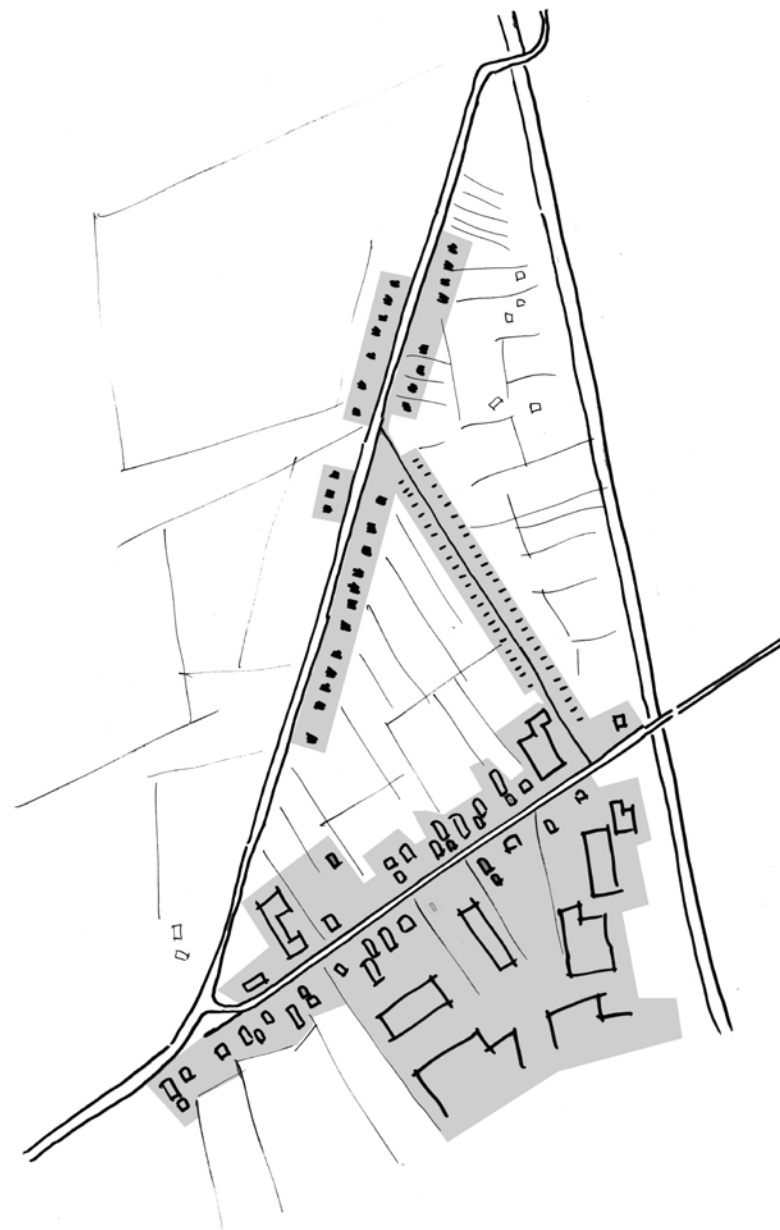
★ Respecteer de verschillende sferen tussen de drie bebouwingslinten

★ Maak langs de Voorsterweg nieuwe erven waar meerdere nieuwbouwelementen geclusterd kunnen worden tot een eenheid

★ Varieer langs de Voorsterweg sterk met rooilijnen en plaats nieuwbouw niet te dicht aan de weg

> Veldhuizen is een buurtschap langs drie wegen met ieder een eigen bebouwingsbeeld.

> De Hoofdweg is een strak geordend lint met grote bomen, kaarsrechte wegen en een vaste rooilijn met eenduidige woningen.

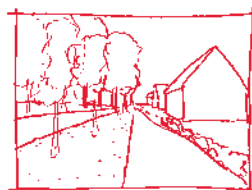
> De Boterweg is een lint met een grote diversiteit aan burgerwoningen op kleine kavels.

De Hoofdweg is een 'bedachte' weg. Het vormde eind negentiende eeuw de nieuwe verbindingsweg tussen Loenen en Klarenbeek. Op het splitsingspunt van de Hoofdweg met de Voorsterweg is goed te zien dat de oude route ooit rechtdoor liep (via Voorsterweg), maar is afgeleid richting de Loenensche brug.

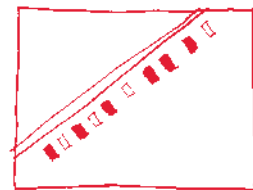
De Hoofdweg heeft dan ook een veel strakkere opzet dan de Voorsterweg met aan één zijde lintbebouwing. De woningen staan op vaste afstand en relatief dicht op de weg. De hoge bomen, de brede weg en het kaarsrechte fietspad bepalen het beeld en niet zozeer de individuele huisjes die erlangs staan.

Tussen beide wegen en parallel aan de Kanaalweg is in de twintigste eeuw langs de melkfabriek de Boterweg aangelegd. Hier staat de meest recente lintbebouwing met een veelvoud aan kleine kavels met burgerwoningen en een grote variatie aan architectuur. Het beeld is strakker dan langs de Voorsterweg maar losser dan de bebouwing langs de Hoofdweg.

De inrichting van de drie wegen sluit aan bij de geschiedenis en bebouwing van de drie linten. De Voorsterweg is door de losse gras- en grindbermen het meest rommelig en landelijk ingericht. De Hoofdweg is strak en helder van opzet. Het later toegevoegde lintje van de rechte Boterweg is kleinschaliger. Bewoners maaien zelf de smalle grasbermen, wat een keurig burgerbeeld oplevert.

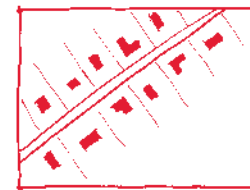
★ Versterk de laanstructuur langs de Hoofdweg

★ Verdicht het bebouwingslint van de Hoofdweg alleen aan de oostkant van de weg en respecteer de strakke rooilijn

★ Sluit langs de Hoofdweg aan bij het repeterende karakter van de huisjes van één laag met schuine kap

★ Behoud de kleinschalige opzet van burgerkavels langs de Boterweg

★ Versterk de individualiteit van elke kavel langs de Boterweg door te variëren in rooilijn, type woning, oriëntatie en bouwstijl